

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

Sayın Üyemiz,

Son 6 yıldır her ay düzenli olarak sizlere mail ortamında göndermekte olduğumuz, web sayfamızda da yer alan “Aylık Ekonomi Bülteni” dönemsel değişikliklerle revize etmekteyiz.

Bu süreçte, **3 soruluk mini bir anket** ile sizlerin de değerli görüşlerinizi almak istiyoruz.

Şubat sayısı itibari ile görsel olarak zenginleştirilmiş Bülteni bilgilerinize sunar, sizin için daha iyiyi yapabilmek adına anketimizi <https://goo.gl/forms/pZuO2ttVOPqYkTbn2> linkini tıklayarak yanıtlamanızı rica eder, çalışmalarınızda kolaylıklar dilerim.

Saygılarımla,

Mustafa KALYONCU
Genel Sekreter

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI

AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

ŞUBAT 2018

Sayı 58

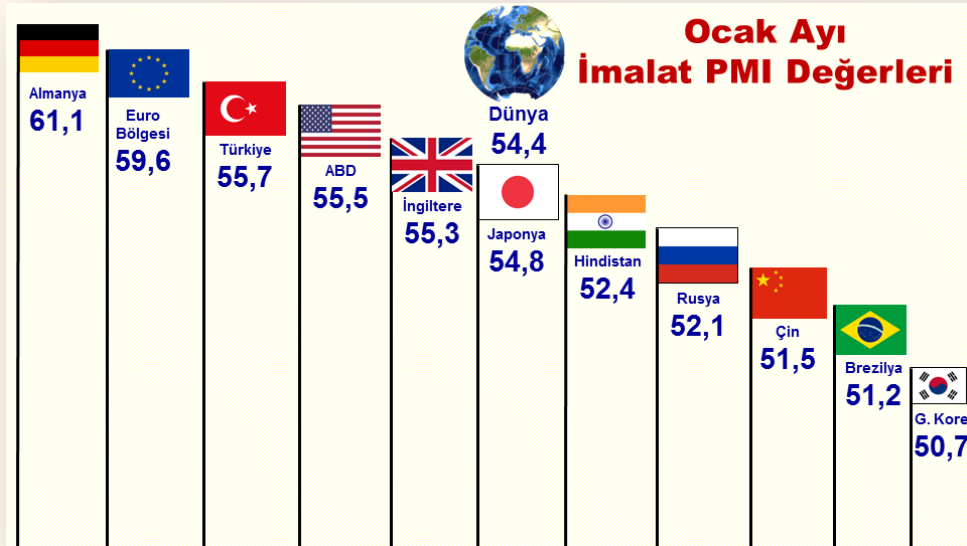
KÜRESEL EKONOMİDEKİ GELİŞMELER

DÜNYA EKONOMİSİ

Dünya Ekonomik Forumu 48. Davos Toplantısı'nda, dünya liderleri küresel ekonomik ve politik gelişmeleri ele almıştır. Toplantı sonucunda, hızla gelişen teknoloji ve dijitalleşme çağında; "işsizlik, eşitsizlik, iklim değişikliği ve korumacı ticaret eğilimleri", en dikkat çekici ekonomik ve toplumsal sorunlar olarak ortaya çıkmıştır.

Kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings yayımladığı güncel raporunda, 2018'de bankaların kredi notu değişimlerinin daha az değişken olacağını belirtmiştir. Durağan not görünümüne sahip bankaların toplam içindeki payının geçtiğimiz yıllarda en yüksek seviyesinde olduğu belirtilen raporda, bankaların not değişimi temposunun 2017'nin ikinci yarısında önemli ölçüde yavaşladığı, negatif görünümün düzelmeye başladığı ifade edilmiştir.

Goldman Sachs, kripto paralardan 2017 Aralık ayında 500 milyar Dolar'lık düşüşün, 2018'de daha da kötüleşebileceğini açıklamıştır. Açıklamada, çoğu dijital paranın mevcut formunda varlığını sürdürmeyeceği ve yatırımcıların sanal paralarının tüm değerini kaybetmesine hazırlanmaları gerektiği belirtilmiştir.

ABD

ABD'de Şubat ayında New York Borsası ile başlayıp diğer borsalara da sıçrayan son yılların en sert düşüşleri gözlenmiştir. ABD'de açıklanan tarım dışı istihdamın beklentileri aşarak ekonominin gücünü göstermesinin, yatırımcıların borsada güçlü satış pozisyonu almasına sebep olduğu düşünülmektedir. Hisse senedi piyasasında 1,3 trilyon Dolar'lık değer kaybıyla sonuçlanan çöküş, yılbaşından bu yana elde edilen kazançların erimesine sebep olmuştur.

Goldman Sachs, Amerikan Merkez Bankası'nın (FED) 2018'de 4 faiz artırımına gitmesinin beklendiğini açıklamıştır. Açıklamada, varlık alımlarının bu yıl ve gelecek yıl azaltılmasıyla birlikte arzda önemli bir dalgalanma olacağı ve bu durumun faizler üzerinde yukarı yönlü baskı oluşturacağı ifadelerine yer verilmiştir.

Şubat ayının diğer önemli gündem maddesi, ABD Başkanı Donald Trump ve yönetiminin 4,4 trilyon dolarlık 2019 mali yılı bütçe teklifi olmuştur. Bütçe teklifinde savunma ve sınır güvenliğine yönelik harcamalarda ciddi artış, sosyal harcamalarda ise ciddi kesintiler öngörülmesi, tartışmalara sebep olmuştur.

EURO BÖLGESİ – AB

Euro Bölgesi 'nde ekonomik büyüme, IV. çeyrekte yüzde 0,6 ile beklentilerle paralel gerçekleşmiş ve yılın sonunda da sağlam seyrini korumuştur. Avrupa Komisyonu, büyüme verilerine ilişkin olarak ekonomik genişlemenin finansal krizden bu yana hiç olmadığı kadar dengeli olduğunu belirtmiştir. Avrupa Merkez Bankası ise, ekonomik büyümenin kademeli sıkılaşmayı güçlendireceği yönündeki beklentilerin arttığını ifade etmiştir.

Enflasyon oranı, 2017 Aralık ayındaki yüzde 1,4 olan değerinden 2018 Ocak ayında yüzde 1,3'e gerilemiştir. Enflasyonun ana bileşenlerine bakıldığında, en yüksek artışın yüzde 2,1'le enerjide gerçekleştiği görülmektedir. Enerjiyi yüzde 1,9'la gıda, alkol ve tütün ürünleri, yüzde 1,2 ile hizmetler ve yüzde 0,6 ile enerji dışı sanayi ürünleri izlemiştir.

Avrupa Merkez Bankası yayımladığı raporunda, Euro Bölgesi'nin enflasyon ve büyüme tahminleri yükseltilirken, işsizlik beklentisi aşağı çekilmiştir. Bu açıdan, olumlu ekonomik bakış açısının devam ettiği anlaşılmaktadır.

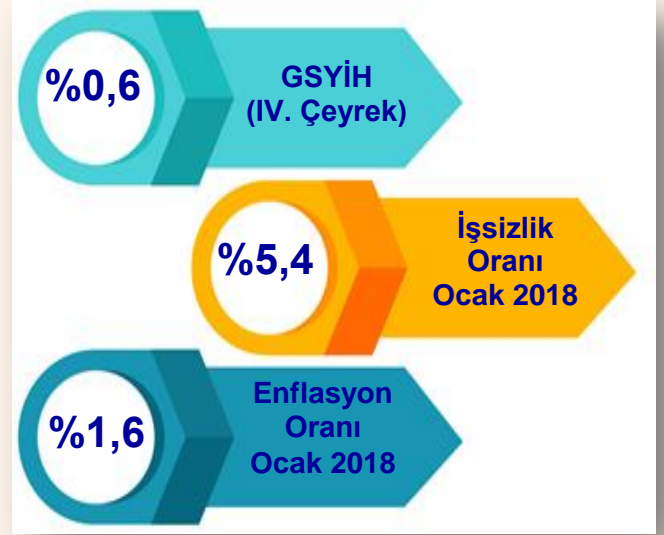

ALMANYA

Almanya'nın yabancı para cinsinden kredi notu uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Rating tarafından "AAA" seviyesinde korunduğunu, not görünümünün durağan olduğunu bildirmiştir. Almanya'nın çeşitli ve katma değeri yüksek bir ekonomiye sahip olduğu belirtilen değerlendirmede, ülkenin güçlü kurumlarına ve başarılı kamu borcu yönetimine dikkat çekilmiştir. Ayrıca, siyasi belirsizliğin ekonomik güvene önemli bir etkisinin olmasının beklenmediğine yer verilen açıklamada, 2018'de yüzde 2,4 büyüme öngörüldüğü belirtilmiştir.

Bir diğer olumlu gelişme olarak işsizlik, Ocak ayında yüzde 5,4'e gerileyerek rekor düşük düzeye inmiştir. Ekonomik büyüme ve talep artışı doğrultusunda işe alımların artırılmasıyla işsizliğin düşüşünü sürdüreceği beklenmektedir.

İNGİLTERE

İngiltere ekonomisinde büyüme, 2017 dördüncü çeyrekte beklentileri aşarak yüzde 0,5 düzeyinde gerçekleşmiştir. Ancak, yıllık bazda büyüme yüzde 1,8 düzeyinde gerçekleşerek beş yılın en düşüğünde gerçekleşmiştir. 2018'de büyümenin, yaşam standartlarının, enflasyondaki sterlin kaynaklı yükseliş ile baskı altında kalmasıyla yüzde 1,4'e gerilemesi beklenmektedir.

Ocak ayında enflasyon yüzde 3 artış kaydederek beklentilerin üzerinde gerçekleşmiştir. Beklenmedik enflasyon artışı, politika yapıcıların üzerinde yeniden faiz artışına gitmeleri yönünde baskı oluşturmaktadır. İngiltere Merkez Bankası (BOE) tarafından son gerçekleştirilen toplantıda yüzde 0,5 düzeyinde bırakılan politika faiz oranının kademeli bir şekilde olmakla birlikte daha hızlı ve öngörülenden daha fazla artırılacağı anlaşılmaktadır.

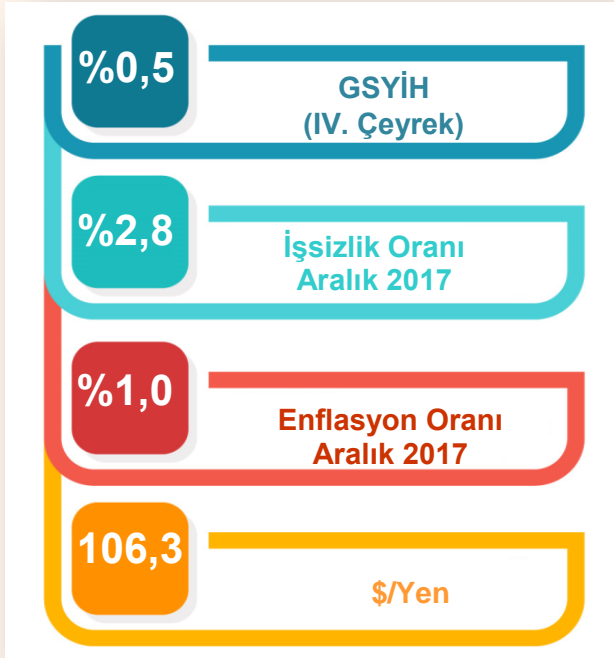

JAPONYA

Japonya ekonomisi sekizinci çeyrekte de büyümeyi kesintisiz sürdürmesine karşın, büyüme temposu IV. çeyrekte beklentilerin altında kalarak sert bir şekilde yüzde 0,5'e gerilemiştir. Düşük tempolu büyüme ile birlikte özellikle Yen'in güçlü seyri, enflasyonist baskıları zayıflatmakta ve Merkez Bankası tarafından uygulanan teşviğin devam etmesi ihtimalini belirsizleştirmektedir.

Ekonomi uzmanları, Japonya ekonomisinin 2018'deki seyrine ilişkin 3 risk unsurunun aşılması gerektiğini belirtmişlerdir. Söz konusu üç risk unsuru ise; yaşlanan nüfus, azalan üretkenlik ve mali sistemde yapılandırma ihtiyacı olarak belirlenmiştir.

GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELER

ÇİN

Çin'de ihracat, Ocak ayında Dolar cinsinden yıllık bazda yüzde 11,1, ithalat yüzde 36,9'luk bir artış göstermiştir. Bu açıdan, Yuan'ın güçlü seyrine rağmen Ocak ayında ihracatın gücünü koruduğu, ithalatın da artmaya devam ettiği anlaşılmaktadır. Böylece, Çin 20,34 milyar Dolar değerinde ticaret fazlası vermiştir.

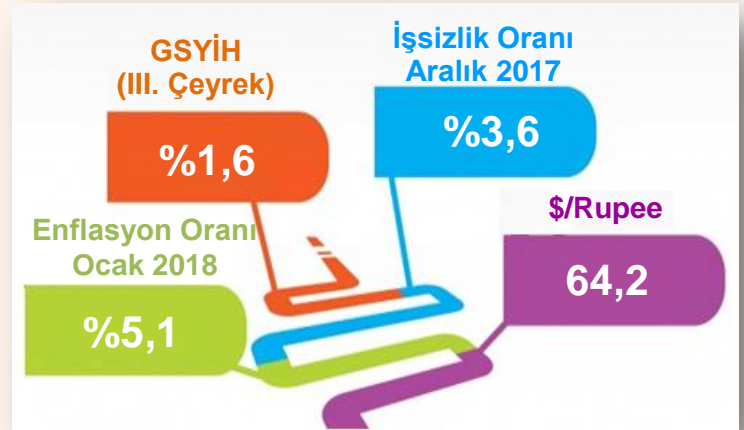
Ocak ayında yeni krediler 2.900 milyar Yuan olarak beklentilerin üzerinde gerçekleşmiştir. Çin Merkez Bankası'nın açıkladığı verilere göre, ülkede toplam fonlama miktarı ise yine aynı dönemde 3.060 milyar Yuan düzeyinde olmuştur. Kredi büyümesi, Çin ekonomisindeki olumsuz atmosferin tüketiciler nezdinde de aşılmaya başladığına işaret etmektedir.

HİNDİSTAN

Hindistan'da Hükümetin gerçekleştirdiği son ekonomik araştırma kapsamında 2018/19 mali yıl için öngörülen büyüme yüzde 6,75'ten yüzde 7,0-7,5 bandına yükseltilmiştir. Bununla birlikte ekonomi uzmanları, ekonomik büyümenin yüzde 7,5-8,5 arasında genişleyebileceğini de belirtmişlerdir. Konuya ilişkin değerlendirmelerde, vergi sisteminde yapılan son düzenlemelerin büyüme üzerinde olumlu etki yaratmaya devam ettiğine ve büyümenin gelecek dönemlerde ivmeleneceğine yer verilmiştir.

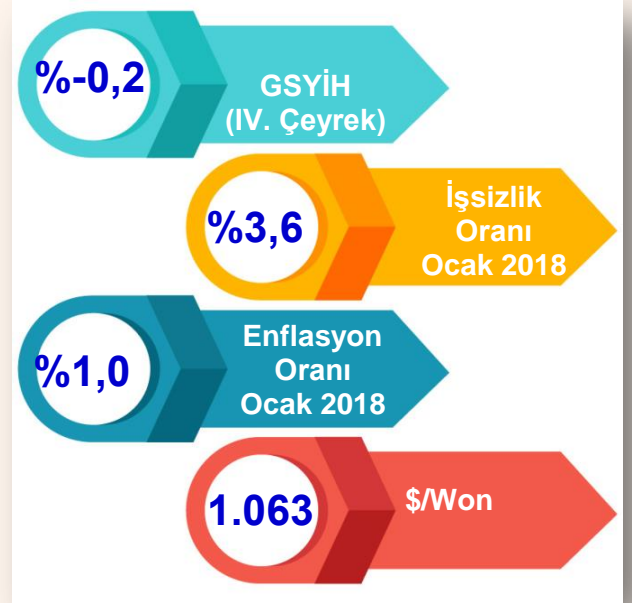
Diğer taraftan, 2017 ikinci yarısından itibaren petrol fiyatlarında yüzde 45 oranındaki artış, gelecek mali yılda ekonomik büyüme önündeki en büyük risk olarak gösterilmektedir. Petrol fiyatlarındaki 10 Dolar'lık artış, ekonomide yüzde 0,2-0,3 oranında bir daralmaya sebep olurken, enflasyonu yüzde 1,7 oranında artırmaktadır.

GÜNEY KORE

Güney Kore'de uzun zamandır hazırlıkları sürdürülen ve dijital teknolojilerle robotların yaygın biçimde kullanılmasıyla en dijital olimpiyat olarak nitelendirilen, kış olimpiyatları, Şubat ayında ülkenin en önemli gündem maddesini oluşturmuştur. Bölgesel gerginliklerin yoğun olarak hissedildiği bir dönemde gerçekleştirilen olimpiyatların, söz konusu gerginliklerin yumuşamasını sağlaması kadar, ülke ve bölge ekonomisine de katkı sunması beklenmektedir.

Kripto paraların yasaklanmasının gündeme geldiği Güney Kore'de, Hükümet dijital para piyasalarını kapatmak yerine, güvenli bir şekilde yönetim ve denetim sağlanabilecek bir sisteme geçilmesini planladığını duyurmuştur. Kripto para borsalarına lisans verilmesinin de ele alındığı plan, pek çok ülkede tartışmalara sebep olan dijital para piyasasının geleceği konusunda örnek teşkil edebilecektir.

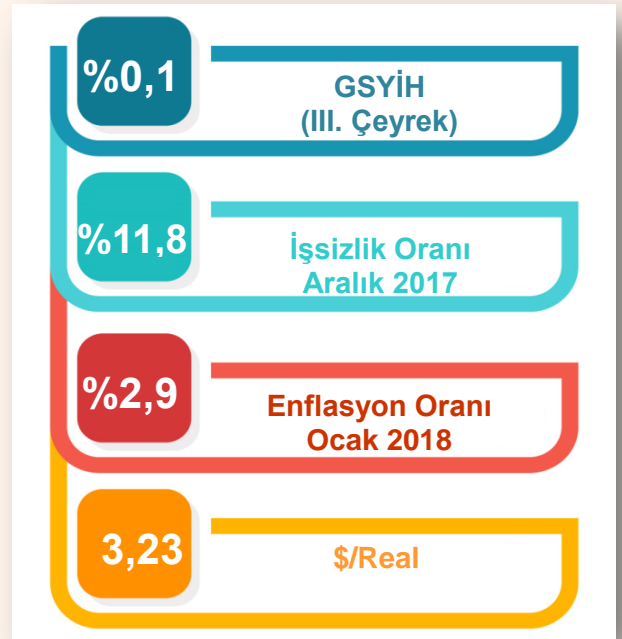

BREZİLYA

Brezilya Merkez Bankası, faiz oranlarını yüzde 6,75 olarak belirleyerek tüm zamanların en düşük düzeyine indirmiştir. Atılan bu adımla, ekonomik toparlanmanın hız kazanmasıyla on yıllık süreçteki en gevşek para politikası döneminin sonuna gelindiği anlaşılmaktadır. Banka yaptığı açıklamada, son dönemdeki dalgalanmalara rağmen küresel görünümün gelişmekte olan ekonomilere fayda sağlamaya devam ettiğini, ancak yine de riskten kaçınma eğiliminin enflasyonu yükseltebileceğini ifade etmiştir.

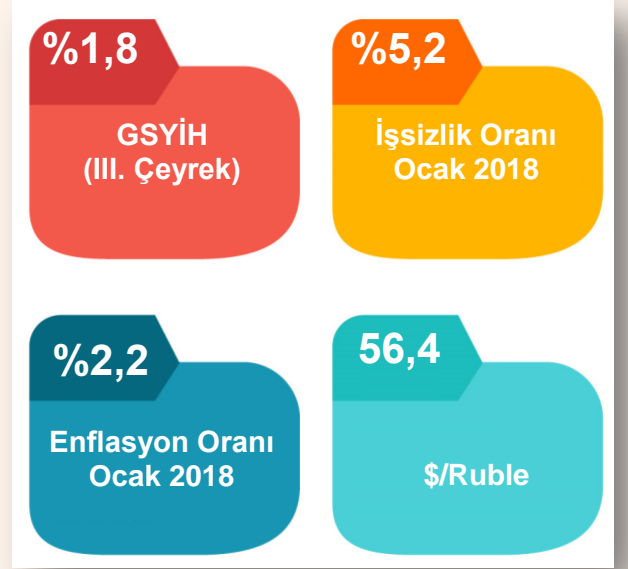
Düşük faiz oranlarının olumlu bir etkisi olarak, perakende satışları 2017'de 3 yıllık bir süreden sonra ilk defa artış kaydetmiştir. Ayrıca, sanayi üretiminin de 2017'de son 7 yılın en iyi performansını kaydetmesi, uzun zamandır devam eden resesyonun aşılmasının daha somut hale gelmeye başladığını göstermektedir.

RUSYA

Rusya'nın "Ba1" düzeyinde bulunan kredi notu uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's teyit ederken, not görünümünü durağandan pozitif çevirmiştir. Not durumuna ilişkin yapılan değerlendirmede, Rusya'nın makroekonomik gücü sayesinde petrol fiyatlarındaki şoklar ve bugüne kadarki yaptırımlar ile iyi bir şekilde başa çıkmayı başardığı ifade edilmiştir.

Rusya'nın petrol ihracatı gelirlerinin 2017'de yıllık bazda yüzde 26,6, doğalgaz gelirlerinin ise yüzde 22,1 arttığı açıklanmıştır. Böylece petrol ihracatı gelirleri 93,3 milyar Dolar'a, doğalgaz ihracatı gelirleri ise 38,1 milyar Dolar'a yükselmiştir. Bu açıdan, petrol fiyatlarındaki düşümlere ve dalgalı seyre rağmen, Rusya'nın enerji ihracatı yönündeki başarısını koruyabildiği anlaşılmaktadır.

TÜRKİYE

Türkiye bankalarının karlarında 2018 yılında düşüş beklendiğini açıklayan uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu S&P, karlardaki söz konusu düşüş beklentisine gerekçe olarak, hükümetin mali teşvik paketinde kredi desteğindeki düşüş, enflasyonist baskılarla başa çıkmak için sıkılaştırılacak para politikası ve Türk Lirası'nın Dolar karşısındaki değer kaybı gösterilmiştir. Raporda ayrıca, 2017 yılı boyunca küçülen borç hacmine ve 2018 yılının Ocak ayından itibaren yüzde 20'den yüzde 22'ye yükselen kurumlar vergisine de vurgu yapılmıştır.

JP Morgan tarafından Türkiye özelinde gerçekleştirilen bir değerlendirmede, zorlu ekonomik koşullara karşın turizm gelirinin ülkenin dış dengesine katkıda bulunduğu belirtilmiştir. Cari açığın GSYİH'nin yüzde 5,5 oranında dengelenmesinin beklendiği değerlendirilmedi, dış dengenin 2017'de altın ve enerji hariç iyileşme kaydettiği vurgulanmıştır. İthalattaki her artışı güçlü ihracatın takip etmesi de, olumlu ekonomik yapıyı destekleyen bir unsur olarak gösterilmiştir.

ENFLASYON

OCAK

TÜRKİYE'DEKİ GÜNCEL EKONOMİK GELİŞMELER

	TÜFE		Yİ-ÜFE		YD-ÜFE	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Yıllık (%)	9,22	10,35	13,69	12,14	24,34	12,09
Yıllık Ort. (%)	7,76	11,23	4,96	15,66	7,62	22,75
Aylık (%)	2,46	1,02	3,98	0,99	7,25	0,39

Kaynak: TÜİK

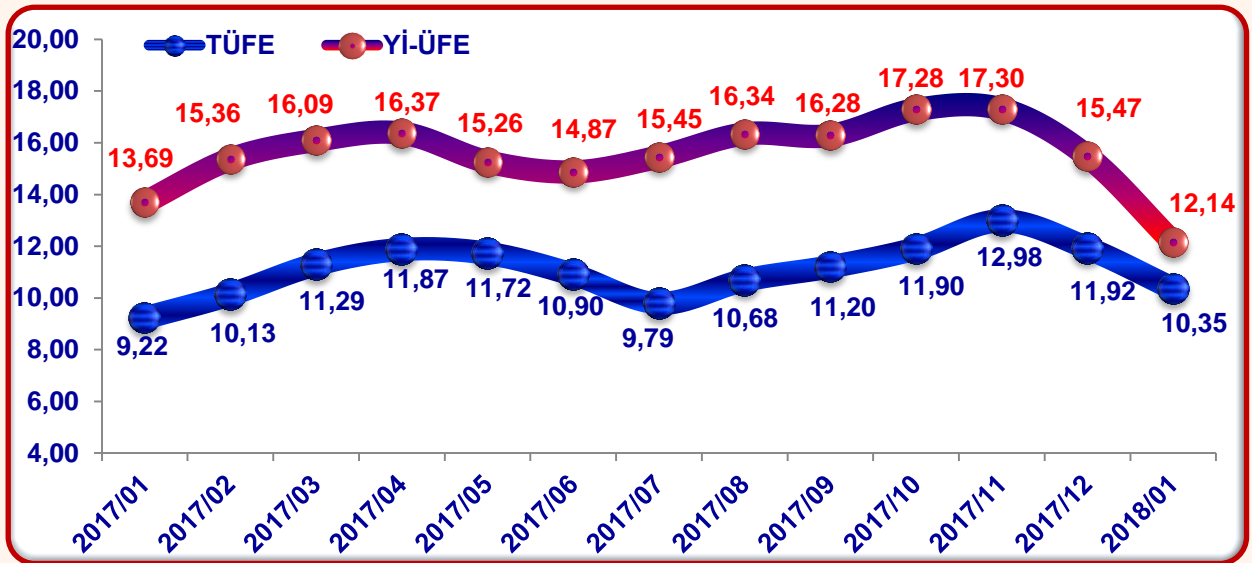
Enflasyon oranı 2018 yılı Ocak ayı için; yıllık TÜFE'de %10,35, Yİ-ÜFE'de %12,14 oranında gerçekleşmiştir. Bir önceki aya göre TÜFE'de %1,02 oranında ve Yİ-ÜFE'de %0,99 oranında artış yaşanmıştır.

Yıllık en yüksek artış TÜFE'de %16,02 ile ulaştırma grubunda gerçekleşmiştir. Ayrıca TÜFE'de bir önceki yılın aynı ayına göre; ev eşyası %13,49, giyim ve ayakkabı %12,63, lokanta ve oteller %11,42 ve çeşitli mal ve hizmetler %11,38 ile en çok artışın olduğu diğer gruplardır.

İstatistiki bölgelere göre yapılan ayırmda; İzmir'de TÜFE, bir önceki yılın aynı ayına göre %11,52 ve on iki aylık ortalamalara göre %12,04 oranında artış gerçekleşmiştir.

Yİ-ÜFE alt kalemleri bazında bir önceki aya göre; sanayinin dört sektöründen madencilik ve taşocakçılığı sektörü %4,38 oranında, imalat sanayi sektörü %1,63 oranında artarken; elektrik ve gaz sektörü %8,87 oranında ve su sektörü %1,15 oranında düşmüştür. Yıllık bazda imalat sanayideki artış, genel artışın da üstünde %14,13 olmuştur.

Yıllık Değişim Oranları (%)

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ

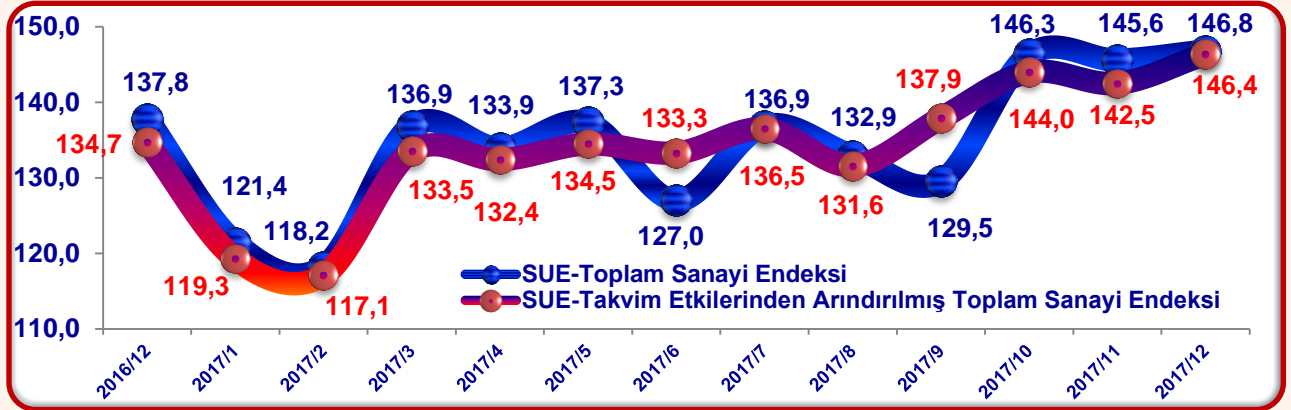
ARALIK 2017

	Arındırılmamış		Takvim Etkisinden Arındırılmış		Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış	
	Endeks	Değişim (Yıllık,%)	Endeks	Değişim (Yıllık,%)	Endeks	Değişim (Yıllık,%)
Toplam Sanayi	146,8	6,5	146,4	8,7	138,9	0,9
Madencilik ve Taşocakçılığı	118,5	-12,2	117,2	14,0	116,2	2,6
İmalat Sanayi	148,7	6,2	148,5	8,9	140,1	1,2
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklim. Ürt. ve Dağıtım	148,7	5,7	147,5	5,7	141,6	-1,1

Kaynak: TÜİK

Sanayi Üretim Endeksi (arındırılmamış), bir önceki yılın aynı ayına göre 2017 yılı Aralık ayında %6,5 oranında, takvim etkisinden arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi yıllık bazda %8,7 oranında yükselmiştir. Takvim etkisinden arındırılmış sanayinin alt sektörlerine baktığımızda, 2017 yılı Aralık ayında bir önceki yılın aynı ayına göre, madencilik ve taşocakçılığı sektörü %14 oranında, imalat sanayi sektörü %8,9 oranında ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü %5,7 oranında artmıştır. Ana sanayi gruplarından 2017 yılı Aralık ayında mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi'nde, bir önceki aya göre en fazla azalış; %0,2 ile enerjide gerçekleşmiştir.

İmalat sanayinin alt sektörlerine baktığımızda; aynı dönemde en fazla azalış ise, %28,8 ile diğer ulaşım araçlarının imalatında gerçekleşmiştir. Bu azalışı, %7,8 ile tütün ürünleri imalatı, %5,6 ile temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı ve %3,1 ile motorlu kara taşıtı, treyler (romörk) ve yarı treyler (yarı romörk) imalatı izlemiştir. En fazla artış; %28,7 ile bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatında gerçekleşmiştir. Bu artışı, %17,4 ile makina ve ekipmanların kurulumu ve onarımı imalatı, %12,9 ile mobilya imalatı ve %8,8 ile kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı izlemiştir.

İŞGÜCÜ İSTATİSTİKLERİ & KAPASİTE KULLANIM ORANI

HANEHALKI İŞGÜCÜ İSTATİSTİKLERİ

İşgücü verilerine göre, Türkiye genelinde 15 ve yukarı yaştakilerde 2017 yılı Kasım'da işsizlik oranı yıllık bazda 1,8 puan azalışla %10,3 oranında gerçekleşirken, istihdam edilen kişi sayısı 1 milyon 448 bin kişi artmış ve işsiz sayısı 440 bin kişi azalmıştır.

KASIM 2016-2017

	TOPLAM	
	2016	2017
15 yaş ve daha yukarı yaştakiler		
Nüfus (Bin kişi)	59.069	60.223
İşgücü (Bin kişi)	30.781	31.790
İstihdam (Bin kişi)	27.067	28.515
Tarım	5.053	5.297
Tarım dışı	22.013	23.218
İşsiz (Bin kişi)	3.715	3.275
İş gücüne dahil olmayanlar (Bin kişi)	28.288	28.433
İşgücüne katılma oranı (%)	52,1	52,8
İstihdam Oranı (%)	45,8	47,3
İşsizlik Oranı (%)	12,1	10,3
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	14,3	12,2

Kaynak: TÜİK

KASIM 2016-2017

	TOPLAM	
	2016	2017
15-64 yaş grubu		
İşgücüne katılma oranı (%)	57,1	58,0
İstihdam Oranı (%)	50,1	51,9
İşsizlik Oranı (%)	12,3	10,5
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	14,3	12,2
Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)	22,6	19,3
Ne eğitimde ne istihdamda olanların oranı (%)*	23,9	22,9

Kaynak: TÜİK- Mevsim etkilerinden arındırılmamış temel işgücü göstergeleri

*Çalışmayan, eğitim (örgün ve yaygın) görmeyen gençlerin, toplam genç nüfus içindeki oranıdır.

İşsizlik oranı; erkeklerde %8,8 kadınlarda %13,4 oranında kaydedilmiştir. Tarım dışı işsizlik oranı %12,2, işsiz sayısı 3 milyon 275 bin kişidir.

Genç nüfusta işsizlik oranı %19,3 seviyesinde gerçekleşmiştir. Yani her 4 gençten biri işsizdir.

2017 yılı Kasım ayında istihdam edilenlerin %18,6'sı tarım, %19,2'si sanayi, %7,6'sı inşaat ve %54,6'sı hizmetler sektöründedir.

İSTİHDAMIN GELİŞİMİ (Bin kişi, 15+ yaş)

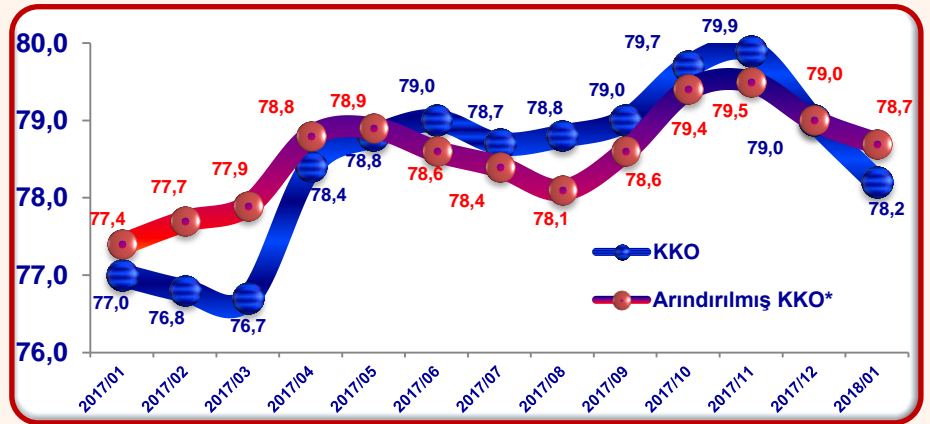
KASIM 2017	SANAYİ	TARIM	İNŞAAT	HİZMETLER	TOPLAM
	Erkek	4.161	2.915	2.084	10.451
Kadın	1.309	2.382	84	5.129	8.904
Toplam	5.470	5.297	2.168	15.580	28.515

Kaynak: TÜİK

KAPASİTE KULLANIM ORANI

Kapasite Kullanımı 2018 yılı Ocak ayında bir önceki aya göre 0,8 puan azalarak %78,2 ile azalış eğilimini sürdürmüştür.

Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı %87, motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı %84,4, ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç) %82 imalatı %81,9 ile diğer ulaşım araçlarının imalatı 2018 yılı Ocak ayını en yüksek kapasite ile kapatan sektörlerdir.

Kaynak: TÜİK

ÖDEMELER DENGESİ

Ödemeler Dengesi verilerine göre, cari işlemler açığı 2017 yılı Aralık ayında 7,7 milyar Dolar ile piyasa beklentilerinin biraz üzerinde gerçekleşmiştir. Brent türü ham petrol fiyatlarındaki artış ve genişlemeye devam eden net altın ithalatı cari açığı arttırıcı yönde etkilemiştir. Cari açık, 12 aylık kümülatifte ise, %42,1 oranında artışla 47,1 milyar Dolar seviyesine ulaşmıştır. 2017 yılında Rusya'dan gelen turist sayısının artmasıyla turizm gelirleri cari açığı sınırlandırmıştır.

Yıllık bazda 2017 yılında Portföy yatırımlarında, 2016 yılına oranla %285,6 oranında artarak 24,3 milyar Dolar olarak gerçekleşmiştir.

Doğrudan yatırımlar, 2017 yılında geçen yıla göre, %20,3 oranında azalarak 8,1 milyar Dolar olarak kaydedilmiştir. Söz konusu değer %50'ye yakını gayrimenkul yatırımlarından oluşmaktadır.

Diğer yatırımlarda ise, 2017 yılı Aralık ayında 2 milyar Dolarlık sermaye çıkışı yaşanmıştır.

Rezerv varlıklar aşağı yönlü seyrini sürdürerek, 2017 yılı Aralık ayında 8,6 milyar Dolar ve 2017 yılında 8,2 milyar Dolar azalış göstermiştir.

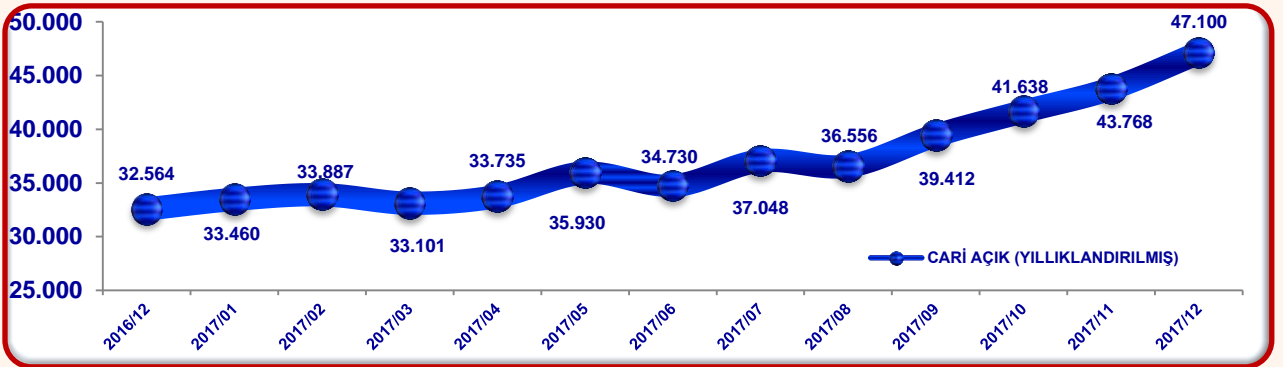
Merkez Bankası'nın "Revizyon Politikası" çerçevesinde son 6 yıl için geriye dönük güncellemeleri ile 5,3 milyar Dolar azalan net hata ve noksan kaleminde 2017 yılındaki sermaye çıkışı sınırlı kalmıştır.

2017 yılında enerji fiyatlarında ve net ithalatındaki yukarı yönlü seyir cari açığın genişlemesinde etkili olmuştur. Bunun yanı sıra, AB'deki ekonomik toparlanma ihracata olumlu yansımıştır. Yukarı yönlü ivme kazanan turizm gelirlerinin, genişleyen cari açık üzerinde baskı kurmaya devam edeceği beklenmektedir. Dolayısıyla, artan petrol fiyatlarının ve toparlanan turizm gelirlerinin cari açık üzerinde genişleme ve daraltıcı olarak çift yönlü baskısının devam edeceği öngörülmektedir.

(Milyon Dolar)

	ARALIK		12 AYLIK KÜMÜLATİF	
	2016	2017	2016	2017
CARİ İŞLEMLER HESABI	-4.368	-7.700	-33.137	-47.100
SERMAYE HESABI	0	1	23	17
FİNANS HESABI	-1.903	-7.471	-22.145	-47.099
Doğrudan Yatırımlar (net)	-1.573	-490	-10.196	-8.128
Portföy Yatırımları (net)	1.993	-344	-6.300	-24.292
Diğer Yatırımlar (net)	4.643	1.999	-6.462	-6.472
Rezerv Varlıklar (net)	-6.966	-8.636	813	-8.207
Net Hata ve Noksan	2.465	228	10.969	-16

Kaynak: TCMB

GÜVEN ENDEKSLERİ VE BÜTÇE

Reel Kesim Güven Endeksi; 2018 yılı Ocak ayında, 5 puan artarak 108,3 seviyesine gerçekleşerek son 4 aydır aşağı yönlü olan seyrini yukarıya çevirmiştir.

Tüketici Güven Endeksi, 2018 yılı Ocak ayında bir önceki aya göre %11,1 oranında artarak 72,3 ile son 8 ayın en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Dolar kurundaki gevşeme, istihdamdaki artış ve kredi garanti fonunun yenilenme sinyalleri endeksteki artışta etkili olmuştur.

Ekonomi Güven Endeksi 2018 yılı Ocak ayında bir önceki aya göre %10 oranında artarak 104,9 ile son 5 ayın ardından hızlı bir yükseliş göstermiştir. Son 8 yılın en yüksek artışını yaşayan endeksi; tüketici, reel kesim, hizmetler, perakende ticaret ve inşaat sektörlerindeki olumlu seyir etkilemiştir.

	REEL KESİM GÜVEN ENDEKSİ	TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ	EKONOMİ GÜVEN ENDEKSİ
2017			
Ocak	97,0	66,9	85,7
Şubat	105,9	65,7	91,5
Mart	108,9	67,8	96,1
Nisan	111,2	71,3	99,5
Mayıs	109,2	72,8	100,5
Haziran	112,4	70,0	98,9
Temmuz	109,5	71,3	103,4
Ağustos	110,7	71,1	106,0
Eylül	111,6	68,7	102,8
Ekim	109,5	67,3	101,4
Kasım	106,3	65,2	97,9
Aralık	103,3	65,1	95,0
2017 Yıllık	108,0	68,6	98,2
2018			
Ocak	108,3	72,3	104,9

Kaynak: TCMB, TÜİK *100'ün altı olumsuz algıyı göstermektedir.

BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ

Bütçe; 2017 yılı Ocak ayında 11,4 milyar TL, 2018 yılı Ocak ayında 1,7 milyar TL fazla vermiştir. Aynı ayda bütçe gelirleri %1 oranında azalarak 58,2 milyar TL, bütçe giderleri ise %19,4 oranında artarak 56,5 milyar TL olarak kaydedilmiştir.

2018 yılı Ocak ayında vergi gelirleri; bir önceki yılın aynı ayına göre %7,4 oranında artarak 52 milyar TL seviyesine ulaşmıştır. Faiz hariç giderler %23,9 oranında artarak 50,5 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. 2017 yılı Ocak ayında 18 milyar TL faiz dışı fazla verilmişken, bu yılın aynı ayında 7,7 milyar TL faiz dışı fazla verilmiştir.

	OCAK		Değişim Oranı (%)
	2016	2017	
Bütçe Giderleri	47.347	56.531	19,4
Faiz Hariç Giderleri	40.759	50.504	23,9
Faiz Giderleri	6.588	6.027	-8,5
Bütçe Gelirleri	58.778	58.205	-1,0
Vergi Gelirleri	48.421	51.996	7,4
Bütçe Dengesi	11.431	1.673	-85,4
Faiz Dışı Denge	18.019	7.700	-57,3

Kaynak: BUMKO

DIŞ TİCARET

Diş ticaret açığı 2017 yılı Ocak-Aralık döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre %36,8 oranında artarak 76,7 milyar Dolara yükselmiştir. 2017 yılı Ocak-Aralık döneminde ihracat, 2016 yılı aynı dönemine göre, %10,2 oranında artarak 157,1 milyar Dolar, ithalat da %17,7 oranında artarak 233,7 milyar Dolar seviyesine ulaşmıştır.

2016 yılı Aralık ayında %44,3 olan Avrupa Birliği'nin (AB) ihracattaki payı, 2017 yılı Aralık ayında %47,1 olmuş; AB'ye yapılan ihracat 6,5 milyar Dolar kaydedilmiştir.

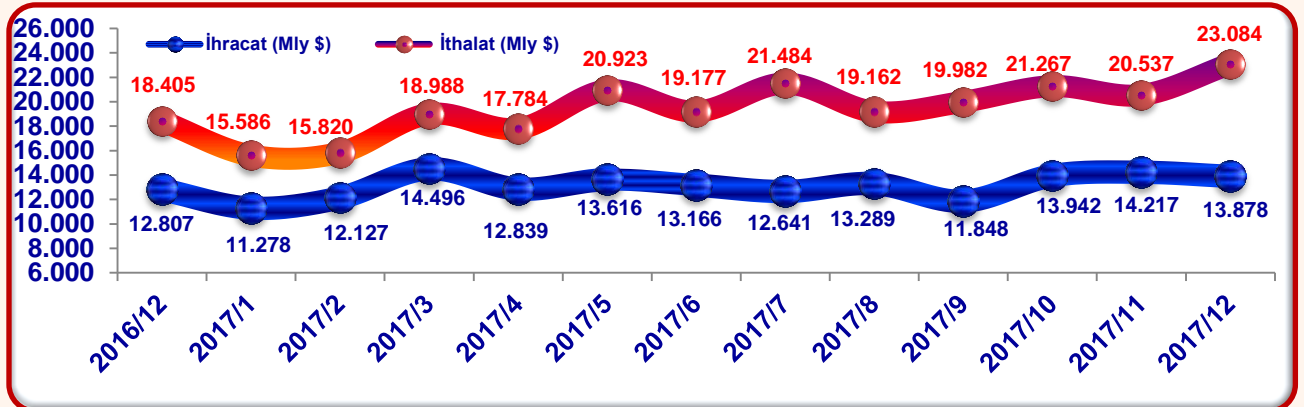
(Milyon Dolar)

	İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Ara (Hammadde) Malları İthalatı		Dış Ticaret Dengesi		İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)
	Değer	(%)	Değer	(%)	Değer	(%)	Değer	(%)	
Ocak-Aralık 2016	142.530		198.618		134.315		-56.089		71,8
Ocak-Aralık 2017	157.055	10,2	233.792	17,7	171.452	27,6	-76.736	36,8	67,2
Aralık 2016	12.781		18.410		12.743		-5.630		69,4
Aralık 2017	13.878	8,6	23.084	25,4	16.232	27,4	-9.206	63,5	60,1

Kaynak: TÜİK

2017 yılı Aralık ayında fasıllar düzeyinde en büyük ihracat kalemi, "Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı" (2.090 milyon \$) olurken; bu fasılı "kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları" (1.320 milyon \$); "elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı" (860 milyon \$); "demir ve çelik" (832 milyon \$) ve "örme giyim eşyası ve aksesuarları" (759 milyon \$); izlemiştir. "Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar" (3.866 milyon \$); "kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları" (2.807 milyon \$); "elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı" (2.101 milyon \$); "motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı" (2.027 milyon) ve "kıymetli ve yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller, inciler, taklit mücevherci eşyası, metal paralar" (1.934 milyon \$) ile en yüksek ithalat yapılan fasıllar olmuştur.

2017 yılında İzmir'in ihracatı 2016 yılına göre, %11,12 oranında artarak 9,26 milyar Dolar, ithalatı da %11,78 oranında artarak 9,85 milyar Dolar olarak gerçekleşmiştir. 2017 yılında Ege Bölgesi'nin ihracatı 2016 yılına göre, %10,4 oranında artarak 15,9 milyar Dolar, ithalatı da %14,2 oranında artarak 16,1 milyar Dolar olarak kaydedilmiştir.

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER TABLOSU: TÜRKİYE

BÜYÜME	2012	2013	2014	2015	2016	2017/III
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyon TL)	1.569.672	1.809.713	2.044.466	2.338.647	2.608.526	827.230
Büyüme Oranı (Zincirlenmiş Hacim End. göre) (%)	4,8	8,5	5,2	6,1	3,2	11,1
İmalat Sanayi (Zincirlenmiş Hacim End.) (%)	2,3	9,3	6,1	5,9	3,8	15,2
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	2012	2013	2014	2015	2016	Kas.17
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	24.821	25.524	25.933	26.621	27.205	28.515
İstihdam Oranı (%)	45,4	45,9	45,5	46,0	46,3	47,3
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	2.518	2.747	2.853	3.057	3.330	3.275
İşsizlik Oranı (%)	9,2	9,7	9,9	10,3	10,9	10,3
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	11,5	12	12	12,4	13	12,2
ENFLASYON (%)	2012	2013	2014	2015	2016	Oca.18
Yİ-ÜFE (yıllık)	2,45	6,97	6,36	5,71	9,94	12,14
YD-ÜFE (yıllık)	-1,13	16,15	2,63	10,9	17,73	12,09
TÜFE (yıllık)	6,16	7,4	8,17	8,81	8,53	10,35
DIŞ TİCARET (Milyon \$)	2012	2013	2014	2015	2016	2017
İhracat	152.462	151.803	157.610	143.889	142.544	157.055
İthalat	236.545	251.661	242.177	207.234	198.617	233.792
Dış Ticaret Dengesi	-84.083	-99.859	-84.567	-63.395	-56.073	-76.736
Cari İşlemler Dengesi	-47.962	-63.621	-43.597	-32.118	-32.615	-47.100
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Teşvikli Yatırımlar (Milyon TL)	62.405	94.438	64.468	98.935	98.099	177.899
Teşvikli Yatırımlar (Belge Adedi)	3.972	4.589	3.884	4.508	5.115	7.478
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER (Adet)	2013	2014	2015	2016	2017	Oca.18
Kurulan Şirket Sayıları	108.930	126.635	114.691	106.447	118.021	14.568
Kapanan Şirket Sayıları	37.273	39.051	32.762	31.928	32.706	5.220
ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIMLAR	2013	2014	2015	2016	2016	Oca.-Kas.17
Şirket Sayısı (Adet)	4.248	3.764	4.677	5.577	5.577	5.332
Yatırım Tutarı (Milyon \$)	13.628	12.896	12.828	17.550	12.854	9.817
DÖVİZ POZİSYON AÇIĞI (Milyar \$)	2013	2014	2015	2016	Kas.17	2017/IV
Reel Kesimin Döviz Pozisyon Açığı	-171,2	-179,4	-183,2	-205,8	-214,0	-213,0
BORÇLANMA (Milyar \$)	2012	2013	2014	2015	2016	2017/III
Dış Borç Stoku	339,6	389,9	401,9	396,4	405,1	438,0
Kamu	104,0	115,9	117,7	113,1	119,8	129,4
Özel	228,5	268,7	281,8	281,9	284,5	307,9
KREDİLER (Milyar \$)	2013	2014	2015	2016	Kas.17	2017/IV
Özel Sektörün Yurtdışından Sağladığı Kredi Borcu	197,7	212,1	214,7	216,7	236,5	238,9
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (Yıllık Ortalama % Değ.) Takv. Etk. Arındırılmış	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Toplam Sanayi	2,4	3,5	3,5	2,9	1,8	6,3
İmalat Sanayi	2,3	4,4	3,1	3,3	1,4	6,4
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2013	2014	2015	2016	2017	Oca.18
Kapasite Kullanım Oranı	76,7	75,0	76,8	77,4	78,5	78,2
GÜVEN ENDEKSLERİ	2013	2014	2015	2016	2017	Oca.18
Reel Kesim Güven Endeksi	106,6	104,6	103,5	105,2	104,9	108,3
Tüketici Güven Endeksi	76	72,5	66,3	69,5	68,6	72,3
Ekonomi Güven Endeksi	103,9	99,0	96,6	93,9	98,6	104,9
SANAYİ CİRO ENDEKSİ	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Sanayi Ciro Endeksi (Arındırılmamış)	140,1	153,1	172,7	187,2	200,4	256,1
Elektrik Enerjisi Üretimi (Gwh)	2012	2013	2014	2015	2016	Kas.17
Elektrik Enerjisi Üretimi (Gwh)	239.497	240.154	251.963	261.783	274.408	24.096
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Milyon TL)	2013	2014	2015	2016	2017	Oca.18
Bütçe Dengesi	-18.543	-23.370	-23.525	-29.258	-47.373	1.673
PROTESTOLU SENET	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Protesto Edilen Senet Sayısı (Bin Adet)	1.075	1.092	1.004	1.000	1.017	940
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	6.949	7.494	8.221	10.081	12.288	12.686
KARŞILIKSIZ ÇEK	2013	2014	2015	2016	2017	Oca.18
Karşılıksız işlemi yapılan Çek Adedi (Bin Adet)	748	674	776	778	435	43
Karşılıksız işlemi yapıldıktan sonra ödenen Çek Adedi (Bin Adet)	300	238	227	225	113	4
BORSA VE DÖVİZ	2013	2014	2015	2016	2017	Oca.18
BIST 100 Endeksi	77.315	76.306	79.901	77.587	100.439	119.529
Euro/\$	1,33	1,33	1,11	1,11	1,13	1,22

Kaynak: TÜİK, TCMB, RISK MERKEZİ, BUMKO, T.C. EKONOMİ BAKANLIĞI, HAZİNE MÜŞTƏŞARLIĞI, BORSA İSTANBUL, TOBB, TEİAŞ-EPDK

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER TABLOSU: İZMİR

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
NÜFUS-GÖÇ								
Nüfus (Bin)	3.624	3.662	4.061	4.113	4.168	4.223	4.279	-
Nüfusun TR Nüfusu İçindeki Payı (%)	4,8	4,8	5,3	5,3	5,3	5,3	5,3	-
Nüfus Artış Hızı (‰)	4,1	10,1	13,8	12,7	13,4	13,1	13,2	-
TR Nüfus Artış Hızı (‰)	13,5	12,0	13,7	13,3	13,4	13,5	12,4	-
Net Göç Hızı (‰)	2,26	2,46	3,45	5,6	5,0	5,6	-	-
İSO 500 BÜYÜK İÇİNDEKİ ÜYE SAYISI	55	58	59	59	61	59	-	-
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM								
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	1.410	1.424	1.514	1.504	1.483	1.566	-	-
Sanayi İstihdamının Payı (%)	30,7	31,6	31,8	31,7	32,0	47,6	-	-
Kadın İstihdamı (Bin Kişi)	422	432	490	466	470	513	-	-
Kadın İstihdamının Oranı (%)	29,9	30,3	32,4	31,0	28,3	30,7	-	-
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	243	247	276	243	262	254	-	-
İşsizlik Oranı (%)	14,7	14,8	15,4	13,9	15,0	14,0	-	-
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	16,2	15,9	17,0	15,0	16,1	15,2	-	-
ENFLASYON (%)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/1
TÜFE (yıllık)	10,15	6,03	7,94	8,54	9,83	8,93	13,1	11,5
DIŞ TİCARET (Milyon \$)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/1
İhracat	8.072	8.659	9.484	9.624	8.308	8.370	9.256	-
İthalat	10.621	10.577	10.367	9.950	8.846	8.809	9.849	-
Dış Ticaret Dengesi	-2.550	-1.918	-883	-326	-538	-439	-593	-
İhracatçı Firma Sayısı (Adet)	4.107	4.269	4.438	4.226	4.529	4.600	4.875	-
İhracatın TR İhracatı İçindeki Payı (%)	6,0	5,7	6,1	6,1	5,8	5,9	5,9	-
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/1
Kapasite Kullanım Oranı	70	63	60	55	64	63	67	-
PROTESTOLU SENETLER	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/1
Protesto Edilen Senet Sayısı (Adet)	31.131	38.952	43.347	43.406	44.232	47.497	45.646	-
Protesto Edilen Senetlerin TR İçindeki Payı (%)	3,4	3,6	4,0	4,3	4,4	4,7	4,9	-
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	245	367	463	510	571	775	740	-
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/1
Belge Adedi	188	209	215	186	208	230	431	-
Yatırım (Milyon TL)	2.443	9.042	1.655	4.016	3.145	1.810	7.569	-
Teşvikli Sabit Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	4,55	15,66	1,76	6,5	3,1	1,9	4,3	-
Bölgesel Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	3,2	2,8	2,2	5,2	4,9	1,9	10,0	-
ENERJİ TÜKETİMİ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/1
Doğalgaz Tük. (Milyon stdm ³)	2.736	2.704	2.739	2.327	3.214	4.299	4.508	377
MALİ / FİNANS	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/1
Bütçe Gelir/Gider	4,05	4,34	4,36	4,20	4,28	4,2	4,5	4,1
Vergi Gelirlerinin TR İçindeki Payı (%)	10,86	11,77	11,14	10,54	11,1	11,4	11,8	10,3
Mevduatın Krediyeye Dönüşüm Oranı (%)*	102,5	110,2	123,9	122,2	120,6	111,5	121,4	-
Toplam Mevduatların TR İçindeki Oranı (%)*	5,8	5,7	5,5	5,2	5,6	5,7	5,7	-
Toplam Kredilerin TR İçindeki Oranı (%)*	6,1	5,9	6,0	5,2	5,2	4,9	5,2	-
KAMU YATIRIM TAHSİS PAYI (%)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	1,67	1,59	2,29	2,62	2,63	2,30	2,9	-
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kurulan Şirket Sayısı	3.277	2.112	2.928	3.414	4.027	3.962	4.627	649
Kurulan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6,1	5,7	6,0	5,9	6,0	6,2	6,3	6,8
Kapanan Şirket Sayısı	943	1.094	1.095	991	740	644	832	140
Kapanan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	7,2	7,7	7,0	7,1	6,1	5,8	6,2	6,3
YABANCI SERMAYELİ FİRMALAR	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/11	2018/1
Yabancı Sermayeli Firma Sayısı	1.682	1.800	1.944	2.100	2.239	2.422	2.553	-
Yabancı Serm. Firmaların TR İçindeki Payı (%)	5,7	5,5	5,3	5,1	4,8	4,6	4,4	-
MARKA-PATENT SAYISI	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/1
Marka Tescil Sayısı (Adet)**	2.146	3.234	4.096	4.366	4.323	5.928	5.398	-
Marka Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	6,0	6,2	6,0	6,0	6,2	7,1	6,9	-
Patent Tescil Sayısı (Adet)**	31	42	59	55	86	96	77	-
Patent Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	3,7	4,1	4,7	4,2	5,0	5,4	3,9	-
TURİZM	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Yabancı Turist Sayısı (Bin Kişi)	1.370	1.368	1.407	1.294	1.201	672	762	-
Yabancı Turist Sayısının TR İçindeki Payı (%)	4,4	4,4	4,2	3,6	3,3	2,5	2,4	-
TARIMSAL ÜRETİM	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Bitkisel Üretim Değeri (Milyon TL)	3.648	4.100	3.652	5.024	5.940	-	-	-
Bitkisel Üretim TR İçindeki Payı (%)	4,1	4,7	3,9	5,1	5,0	-	-	-
İŞ KAZALARI	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/1
İş Kazasında Ölenlerin TR İçindeki Payı (%)	7,5	5,6	6,0	2,6	5,1	3,7	4,7	3,6
MOTORLU KARA TAŞITLARI	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/1
Motorlu Kara Taşıtlarının TR İçindeki Payı (%)	6,3	6,2	6,1	6,1	6,0	6,0	6,0	-

*Çeyreklik açıklanmakta olup, III. çeyrek verileridir. **Aylık bazda olanlar tescil değil, başvuru verileridir.

Kaynak: TÜİK, TCMB, RISK MERKEZİ, BUMKO, T.C. EKONOMİ BAKANLIĞI, TOBB, TPMK, T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI, İSO

TAYVAN

Ekonomik Yapı

Tayvan, II. Dünya Savaşı sonrası dönemde fakir bir ülke görünümü sergilerken, 60'lı yıllarda başlatıp kesintisiz olarak sürdürdüğü kalkınma hamleleriyle ciddi bir başarı yakalamış ve **Doğu Asya'nın dört kaplanından biri** olarak anılmaya başlanmıştır.

İçine kapalı ve geri kalmış bir ülke halindeyken, bölgede ve dünyada dikkat çekici bir konuma yükselmesinin temelinde; **eğitimin yüksek kaliteli ve zorunlu hale getirilmesi, toplumsal istikrar ve dayanışmasının desteklenmesi, doğru kalkınma hamlelerinin uygulanması, vb. etkenler** olduğu düşünülmektedir. Ayrıca, Tayvan'ın Batı dünyasının gelişmişlik sistemini kendi geleneklerinden ve kültürel öğelerinden vazgeçmeden, tamamen özgün bir kalkınma modeli oluşturmasının da, elde ettiği başarıda önemli bir rolü olduğu düşünülmektedir.

Liberalizasyon politikalarıyla da desteklenen söz konusu kalkınma hamleleri, kısa sürede etkilerini göstermiş ve ülke üst üste ekonomik büyüme başarısı göstermiştir. Fiyat istikrarının ve gelir dağılımı adaletinin de başarılı bir şekilde sağlanması, ekonomik büyümenin toplumsal açıdan da başarıyla sonuçlanmasını sağlamıştır.

İhracata dayalı bir ekonomik yapıya sahip olan Tayvan'da, hükümet ihracatı arttırmak için 1960'lı yıllarda dünyanın ilk ihracat serbest bölgesini açmıştır. Aynı amaç doğrultusunda, 70'li ve 80'li yıllarda ihracatı geliştirmeye yönelik yoğun altyapı yatırımları gerçekleştirilmiştir. Dünya Ticaret Örgütü'ne üyelik süreci ekonomik serbestleşmeyi artırırken, ihracatı da geliştirmiştir.

1990 yılında hükümet, Tayvan'ı çok uluslu faaliyetler için imalat, telekomünikasyon, hava ve deniz taşımacılığı, finansal hizmetler ve medya alanlarında bölgesel bir merkez haline getirmeyi amaçladığını açıklamış ve politikalarını bu amaç yönünde yoğunlaştırmıştır.

Sektörel açıdan sanayi ağırlıklı bir yapı vardır. Sanayi içerisinde bilişim teknolojileri ile makine teknolojisinin gelişmişliği, ekonominin küresel rekabet gücünü artırmıştır. Üretim açısından elektronik ve tekstil sektörleri başat rol oynamaktadır. **Ülkenin tek başına dünya anakart ve çip üretiminin yüzde 90'dan fazlasını gerçekleştirmesi oldukça dikkat çekicidir.**

Sanayi ile birlikte hizmet sektörü de GSYİH'nın temel destekleyicilerinden biridir. Özellikle, turizm gelirleri ekonomiye önemli bir katkı sağlamaktadır. Tarımın payı ise ekilebilir arazilerin az olması sebebiyle, oldukça sınırlı kalmıştır ve tarımda dışa bağımlı bir yapı söz konusudur.

Tayvan kalkınma stratejisinde bir diğer önem verilen alan ise KOBİ'lerin geliştirilmesi olmuştur. KOBİ'lerin ekonomide merkezi bir konumda yer alarak büyümeye katkı sağlamaları için; altyapılarının desteklenmesi, yeni firmaların kurulmasının teşvik edilmesi ve bebek endüstrilerin korunması şeklinde üç temel politika benimsenmiştir.

KOBİ'lerin desteklenmesi ve ekonomide dinamizmin sürekli kılınması açısından yatırım teşvik politikalarına da çok önem verilmektedir. Teşviklerde özellikle vergi indirimleri ve muafiyetleri uygulanmaktadır. Ar-Ge çalışmalarının ve serbest ticaret bölgelerinin geliştirilmesi için uygulanan teşvik politikaları da, ekonomik yapının doğal bir sonucudur.

Yeni girişimlerin ve işyerlerinin desteklenmesi politikası Tayvan'ı İş Yapma Kolaylığı Endeksi'nde **15./190**; Ekonomik Özgürlükler Endeksi'nde ise **11./180** sıraya kadar yükseltmiştir.

ÜLKE İNCELEMELERİ XXVI

Türkiye – Tayvan İlişkileri

Türkiye Cumhuriyeti, Çin Halk Cumhuriyetini, Çin'in tek temsilcisi olarak tanımasından dolayı, resmi adı Çin Cumhuriyeti olan Tayvan ile Türkiye arasında herhangi bir diplomatik ilişki gelişmemiştir. Ancak, bu durum ticari, ekonomik ve kültürel ilişkilerin gelişmesine herhangi bir engel teşkil etmemiştir.

Karşılıklı ticari ilişkiler özellikle 90'lı yıllarla birlikte güçlenerek artmıştır. Ancak, iki ülke arasındaki tüketim eğilimleri ile pazar farklılığı ve Tayvan'ın başta Çin ve Japonya olmak üzere önemli küresel ticaret ülkeleri ile çevrelenmesi, karşılıklı ticaret potansiyelinin tam olarak değerlendirilememesine sebep olmaktadır. Türkiye'nin Tayvan'a temel ihracat ürünlerini bakır cevherleri, boratlar, sentetik iplikler, mermer ve diğer doğal taşlar ve demir-çelikten yassı ürünler iken; temel ithalat ürünleri elektronik entegre devreler, metal işleme yönelik takım tezgahları, demir-çelikten vida, somun, civata vb. eşya, telefon cihazları, televizyon/monitör vb. görüntü cihazları şeklindedir.

Karşılıklı yatırımların oldukça az olması, bu alanda ciddi bir atıl potansiyel olduğunu göstermektedir. Bu amaçla, karşılıklı yatırımların geliştirilmesi yönünde girişimlerde bulunulmuştur. Yapılan değerlendirmelerin sonucunda özellikle mobilya, inşaat, gıda ve turizm sektörlerinde cazip yatırım fırsatları olduğu açıklanmıştır. Yatırım ve teşviklerle ilgili tüm bilgilere Tayvan Yatırım Ajansı'ndan ulaşılabilmektedir. (<http://investtaiwan.nat.gov.tw>)

Karşılıklı ticaretin geliştirilmesi için Tayvan'ın başkenti Taipei'de açılmış olan Türk Ticaret Ofisinden de bilgi ve yönlendirme almak mümkündür. (<http://taipei.to.mfa.gov.tr>)

	ÜLKE PROFİLİ (2017)	TAYVAN
Nüfus (Milyon Kişi)	23,5	
Nüfus Artış Hızı (%)	0,2	
GSYİH (Milyar Dolar)	571	
GSYİH (%)	1,9	
Kişi Başı GSYİH (Dolar)	24.227	
Enflasyon Oranı (%)	1,0	
İşsizlik Oranı (%)	3,8	
İhracat (Milyar Dolar) - (2016)	281	
İhracatta İlk 5 Ülke	Çin, Hong Kong, ABD, Japonya, Singapur	
Temel İhracat Ürünleri	Elektrikli ve bilgisayarlı makineler, Plastik, Motorlu araçlar, Demir ve çelik	
İthalat (Milyar Dolar) - (2016)	231	
İthalatta İlk 5 Ülke	Çin, Japonya, ABD, G. Kore, S. Arabistan	
Temel İthalat Ürünleri	Elektrikli ve bilgisayarlı makineler, Petrol ve mineral yakıtlar, Organik kimyasallar	
Cari Denge (% GSYİH)	13,8	
İmalat Sanayi (% GSYİH)	31,5	
Tarım (% GSYİH)	1,2	
Sanayi (% GSYİH)	59,9	
Hizmetler (% GSYİH)	31,4	

Kaynak: IMF, Dünya Bankası

ÜLKE İNCELEMELERİ XXVI

TAYVAN KÜRESEL DIŞ TİCARET PROFİLİ (2016)

İHRACAT ÜRÜNLERİ	(Milyon Dolar)	İTHALAT ÜRÜNLERİ	(Milyon Dolar)
Elektrikli makine ve ekipmanlar	124,1	Elektrikli makine ve ekipmanlar	58,4
Bilgisayarlı makineler	30,2	Bilgisayarlı makineler	33,6
Plastik ve plastikten ürünler	17,6	Petrol ve mineral yakıtlar	31,9
Optik, teknik, medikal aletler	14,8	Optik, teknik, medikal aletler	10,3
Petrol ve mineral yakıtlar	9,8	Organik kimyasallar	7,4
Motorlu araçlar	9,3	Motorlu araçlar	7,3
Organik kimyasallar	7,8	Plastik ve plastikten ürünler	6,5
Demir, çelik	7,7	Demir, çelik	6,4
Demir ve çelik ürünleri	6,7	Diğer Kimyasal Maddeler	6,0
Bakır	3,5	Bakır	4,3

Kaynak: Trademap (İlk 10 ürünü yansıtmaktadır.)

TÜRKİYE-TAYVAN TİCARET PROFİLİ (2017)

FASIL ADI	Türkiye'nin Tayvan'a İhracatı (Milyon Dolar)	FASIL ADI	Türkiye'nin Tayvan'dan İthalatı (Milyon Dolar)
Motorlu kara taşıtları ve motorları	58,5	Elektronik valf ve elektron tüpleri ile diğer elektronik parçalar	435,6
Et, balık, sebze, meyve, katı ve sıvı yağlar	17,7	Ana kimyasal maddeler	311,8
Suni ve sentetik elyaf	16,1	Özel amaçlı makineler	259,2
Başka yerde sınıflandırılmamış madencilik ve taş ocakçılığı	15,2	Radio ve televizyon vericileri ile telefon, telgraf teçhizatı	186,1
Ağaç ve mantar ürünleri; hasır vb. örülerek yapılan maddeler	15,1	Demir-çelik ana sanayi	109,8

Kaynak: TÜİK